

DOLGOZÓK LAPJA

★ AZ MSZMP ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA ★

XIV. ÉVFOLYAM, 40. SZÁM.

Ára 60 fillér

TATABÁNYA 1959. MÁJUS 20.

MAI SZÁMUNKBÓL

A tudomány és a technika világból 2. old. —
A zavartalan közlekedésért 3. old. — Műszakiak
a kongresszusi verseny élén 4. old. — Az elnök
5. old. — A születésnap torta 6. old. — Asszo-
nyoknak, lányoknak 7. old. — Hírek — Sport
8. old.

A népek békéjéért

Már a második hétre fordult a genfi külügyi-miniszteri értekezlet munkája. Mind a Szovjetunió, mind a nyugati hatalmak előterjesztették a tárgyalások alapjául szolgáló tervezeteiket, s e hét elején már megindult felettük az érdemben vita.

A külügyi-miniszteri értekezlet első hete természetesen még nem nyújt elegendő alapot ahhoz, hogy megfelelően állást lehessen foglalni: eredményesnek mondható-e az értekezlet, beváltja-e a békeszerzőt emberek által hozzáfűzött reményeket? Hiszen a vita még csak most kezdődik. Azonban a tárgyalások eddigi menete alapján is levonhatunk már néhány következtetést, amelyek — bizvást állíthatjuk — határozottan kedvezőek a nemzetközi feszültség enyhülésére szempontjából.

Kedvező eseménynek kell tekinteni magát a tárgyalások jénnyét is. Ismeretes, hogy a külügyi-miniszterek első megbeszélése — bizonyos előzetes ügyrendi megállapodások elhúzódsága miatt — késve kezdődött, s ez az egyik-két óra késés már elég volt számos nyugati burzsoá lapnak ahhoz, hogy beharangozza a tárgyalások kudarcát. Ezek a vágyalmok azonban nem váltak valóra. Ellenkezőleg, az eddigi felszólalások mérsékelt, megfontolt, láthatóan nem az ellentétek kiélezésére, hanem a megvesztés közelebb hozására irányuló hangneme is azt igazolja, hogy az értekezlet elősegítheti a vitás kérdések rendezését.

Pozitívumként kell elkönyvelnünk azt is, hogy a nyugati hatalmak külügyi-miniszterei — ha fenntartásokkal is — lényegében elfogadták a csúcstalálkozó gondolatát. Mind az amerikai, mind a francia külügyi-miniszter helyeselte a kormányfői értekezlet összehívását, bár mindketten feltételül tűzték ki, hogy a külügyi-miniszteri megbeszélésen sikerüljön előrehaladást elérni. Selwyn Lloyd angol külügyi-miniszter pedig minden előzetes feltétel nélkül foglalt állást a csúcstalálkozó, sőt nem is egy, hanem egymásután több megtartandó csúcserőkezlet mellett. E tények alátámasztják Hruscsov elvtársnak azt a — kijevi beszédében elhangzott — megállapítást, hogy jelenleg úgy látszik, sor kerül a kormányfői értekezletre.

A béke ügye szempontjából eredmény végül az is, hogy a Szovjetunió javaslatának megfelelően mindkét német állam képviselői is részt vesznek a tárgyaláson. Erőnyesült tehát a Szovjetuniónak és a béke erőinek az az álláspontja, hogy egyrészt semmilyen, a németeket érintő ügyet ne tárgyaljanak meg a német nép képviselőinek meghallgatása nélkül, másrészt Adenauer nem tarthat igényt arra, hogy csak Nyugat-Németország képviselje az egész német nemzetet, a Német Demokratikus Köztársaságot pedig gyakorlatilag tekintse nem létezőnek. Amikor a nyugati hatalmak beleegyeztek az NDK képviselőinek a tárgyalásokon való részvételébe, ezzel (még akkor is, ha ezt hivatalosan tagadják) nagy lépést tettek az NDK tényleges, „de facto” elismerése felé.

Mind ez kétségtelenül örömmel töltheti el a béke minden hívét. Nem szabad azonban elfeledkeznünk arról,

hogy mindez lényegében mégiscsak előjáték, a nagy feladat, a német kérdés rendezésében való előbbrejutás még hátra van.

Mi a német kérdés lényege? Az, hogy 14 évvel a háború befejezése után Németországgal még nem kötötték meg a békeszerződést, hogy Németország nyugati felében újjáéled az a német militarizmus, amely egy emberöltő alatt már kétszer sodorta világháborúba az emberiséget, hogy Németország két részre van osztva, s az egyik német állam határain belül egy olyan különálló terület van, amelyet ez állam békéjének, rendjének állandó zavarására használnak fel.

Ebből a felsorolásból világosan kitűnik, hogy mit kell tenni a német kérdés rendezéséért. Meg kell kötni a német békeszerződést, meg kell akadályozni a revansista német militarizmus újjászülését, fel kell számolni a nyugat-berlini mérgező göcöt és meg kell valósítani Németország békeszerzőt és demokratikus állammá való újjraegyesítését.

A szovjet javaslatok — amelyek a varsói szerződés külügyi-miniszterinek értekezletén a szocialista tábor többi európai országára és a Kínai Népköztársaságra is jóváhagyott — éppen ezeket a célokat szolgálják. Ezért javasolja a Szovjetunió a német békeszerződés megkötését, mint a német probléma rendezésének jelenlegi fő lépcsőjét. A békeszerződés megkötése természetesen nem öncél, hanem a német militarizmus feltámasztásának megakadályozásáért kell hogy szolgálja. Ezért szerepel többek között a tervezetben, hogy Németország nem vehet részt katonai szövetségekben, nem tarthat birtokában, nem gyárthat és nem szerezhet be tömegpusztító fegyvereket, területén nem lehetnek külföldi támaszpontok és el kell ismernie a jelenlegi német határokat. E feltételek teljesítése hatékony biztosítékokat jelentene minden támadó tervvel szemben. Ugyancsak a békét és a népek biztonságát szolgálja a Nyugat-Berlin — amit „frontváros”-nak, „az NDK húzában levő szálkának” neveztek maguk Nyugat-Berlin polgármesterei — demilitarizált szabad várossá való tétele is.

E javaslatok elfogadása a német probléma három fő kérdésének megoldását jelentené. Ami a negyediket, a német újraegyesítést illeti, ez jelenleg — amikor két szuverén német állam létezik — már nem a nagy hatalmak, hanem a németek ügye. Az újraegyesítés formáiban és módjaiban maguknak a németeknek kell megállapodniuk.

Kétségtelen, hogy mind ebben, mind más kérdésekben elég jelentős különbség, sőt ellentét is van a Szovjetunió javaslatai és a nyugatiak által beterjesztett úgynevezett „csomag-terv” között. Mégis, ha minden tárgyaló fél jóakarattal tanúsít, lehetőség van az álláspontok közelebb hozására.

Egy külügyi-miniszteri értekezlet, sőt egy csúcstalálkozó sem oldhat meg minden vitás nemzetközi problémát. A külügyi-miniszteri értekezlet azonban elősegítheti, hogy egy lépéssel előbbre jussunk a nemzetközi feszültség enyhítésében, a német kérdés rendezésében, az európai biztonság megerősítésében.

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

Süttön nyílik meg megyénk első községi önkiszolgáló boltja

Megyénk nagyobb városai-ban már megnyílt, vagy rövidesen megnyílik az önkiszolgáló boltok sokasága. A községek közül elsőnek Süttön nyit önkiszolgáló boltot a Dorogi Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat. A kis önkiszolgáló boltban mindössze három alkalmazott lesz és július 1-től már ott vásárolhatnak a süttöi háziasszonyok.

22 000 forint nyereség — új kozmetikai szalon nyílt

A tatabányai fodrász ktsz, mely a megyei ktsz-ek közül főformán egyedül fizetett év végén nyereséget tagjainak, az első negyedéven 22 000 forintos nyereséget szerzett. A szövetkezet 15 részlegében bevezették a blokkolási rendszert és vándorpenziát is alkalmaztak. Megszigorították az anyagfelhasználást, főképpen a fejmosóanyagoknál és szeszféleknel. A szövetkezet a nyereségét egy új kozmetikai részleg megnyitásával növeli.

A vállalt 80 tonna terven felüli szalmalemezből már 50 tonnát teljesítettek a Lábattani Papírgyár dolgozói

A Lábattani Papírgyár szalmalemezgyártó brigádja 80 tonna lemez gyártását vállalta terven felül. Április hónapban a vállalásból 50 tonnát teljesített. Egy tonna szalmalemez

Öt vállalattal kötött szerződést különböző áru-féleségek elkészítésére az Esztergomi Háziipari Szövetkezet

Az Esztergomi Háziipari Szövetkezetnek 260 bedolgozó tagja van, de már újabb varró és hímző tagokat toboroznak, hogy a második negyedévre vállalt nagy mennyiségű árucikket el tudják készíteni. A Békéscsabai Szőnyegház megrendelésére több mint 40 kézi csomózású perzsaszőnyeget, a népművészeti és háziipari boltok számára 500 darab hímzett bébi-ruhát, játsszókát, vala-

mint 400 darab kézzel kötött kesztyűt készítenek. A kesztyűket Norvégiába exportálják. A szövetkezetben kesztyűkötőgéppel hat nap alatt 300 darab férfikesztyűt kötöttek. Most újabb 300 darabra kötnek szerződést. Az Esztergomi Ipari-cikk Kiskereskedelmi Vállalat 400 darab nylon gyermekruhát és blúzt, valamint több száz darab különböző anyagból készült gyermekruhát rendelt a szövetkezetektől. A Budapesti Divatúró Nagyker. Vállalat részére 2000 polónadrágot készítettek, az esztergomi földszövények 140 000 forint értékben ágyeműt és gyermekruhákat, egy újabb megrendelés szerint pedig 100 darab nylon blúzt.

60 000 baromfi — az iparvidéknek

A MEZŐÉRT a Győri Baromfifeldolgozó Vállalattal és a helyi földművelőszövetkezetekkel közösen 200 000 baromfira köt szerződést a megye egyéni dolgozó parasztaival. Ez kétszer olyan nagy mennyiség, mint amennyire az elmúlt évben kötöttek szerződést. A legutóbbi jelentések szerint már több mint 60 000 baromfit nevelnek az egyéni gazdak.

Az Idegenforgalmi Hivatal uttörőket képez ki idegenvezetőknek Tatán

A megyei Idegenforgalmi Hivatal elkészítette a Vértesszécskői torképváratát. Tatán az 50 férőhelyes turistaszállót korszerűsítették és újabb berendezéssel bővítették. Az idegenforgalmi hivatal uttörőkből még a nyár folyamán idegenvezetőket képez ki Tatán, a helyi általános iskolák pedagógusainak bevonásával. Budapesti mintára rejtvénytűrákat rendeznek a kis uttörők számára.

Kubik Emil

AHOL MINDIG VAN LÁTOGATÓ

Az Esztergomi Szerszámgyár a Budapesti Ipari Vásáron

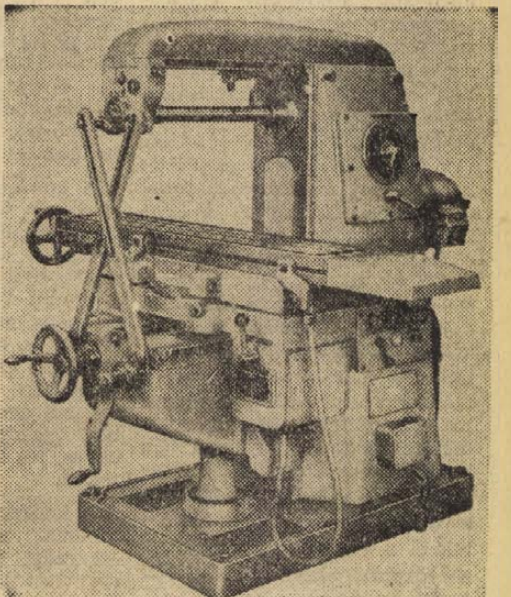
Annyit már az elindulás előtt tudtam, hogy az Esztergomi Szerszámgyár is a Petőfi-csarnokban kapott helyet, hát ott kerestem őket. Na de nem is olyan kicsi épület ez a csarnok. — Ahol a legtöbb érdeklődő, találód, ott vannak az esztergomiak — mondta útbajszásként egy ismerősöm. Van ebben egy kis humor — gondoltam — hiszen itt mindenütt sokan vannak. Nem sok időbe került és magam is meggyőződtem róla, hogy nem mondott valótlan. Persze túlzás lenne azt állítani, hogy itt vannak a legtöbben, de valóban sok az érdeklődő a külsőre is szépen mutató, különböző típusú, vajszínűre festett szerszámgépek előtt.

A közel 60 négyzetméteres kiállítási terület minden részlete kitűnően rendezett. A gépek mögötti fal egyik részén forgó földgömb körül különböző országok nevei olvashatók. A fennállásának 40. évfordulóját ünneplő gyár negyven külföldi országra szállítja a minden tekintetben kiváló, korszerű szerszámgepeit. A háttér másik részén Esztergom hatalmas, panorámikus képe látható. Mellette „Új konstrukciónk” felírás alatt az MSU-250 típusú szerszámárgép rajza. Még csak rajz, de jövőre már ott találják majd a látogatók a többi kiállított és működő gép között.

A kiállított gépek önmagukért beszélnek. De hadd idézzem itt a gyár egyik szerelő-lakatosának, Kovács Kálmánának szavait: „Negyven esztendő munkája és a gyár dolgozóinak szíve-elve benne van ezekben a gépekben, azért van sikerük új gyártmányainknak.”

S az emberekről, munkásokról, tervezőkről és vezetőkről, akik elkészítették, és elhozták ide ezeket a gépeket, csak annyit: dicséretet érdemelnek. Dolgoznak becsülettel továbbra is, szerencsén még több dicsőséget az Esztergomi Szerszámgyárnak és a magyar iparnak.

Szabó József

Az ME 1000 egyetememes marógép, a gyár egyik kitűnő gyártmánya